

ADI-SOYADI: Dilnur KARABULUT

BAŐLİK: HEİDEGGER FELSEFESİNDE KAYGI'NIN YERİ

ÖZET

Bu çalışmanın ele aldığı problem, 20. yüzyılın en önemli filozofu olarak görülen Heidegger'in felsefi görüşlerinde, insan varoluşunun önemli bir argümanı olan 'kaygı' ruhdurumunun etkisinden hareketle Heidegger felsefesini farklı bir bakış açısından anlamaktır. Bu incelemede, kaygı kavramının Heidegger'in felsefesinin en temelinde bir etkisi varsa, onu hangi bağlantı çerçevesinde etkilemiştir? Bu bağlamda Heidegger kendisinden sonra gelen filozoflara nasıl bir alan açmıştır? Sorularına yanıt aranmıştır. Heidegger'in fenomenolojik betimlemeleri kendinden önceki geleneksel felsefeden temel bir biçimde farklıdır. Zira Heidegger'e göre insanlar kendileri gibi diğer Varolanlarla (Dasein) birlikte yaşadıkları dünya içine fırlatılmışlardır. Bu çalışmada Heidegger'in düşüncesinin temel kavramlarının neler olduğu ortaya konulmaya ve "kaygı" kavramı ana hatlarıyla serimlenmeye çalışılmıştır. Dasein'in asli niteliği olan "kaygı" kavramı ele alınıp, kaygının insanın gerçekten kendisi olmasında eş deyişle otantik olması ve olanaklarının farkına varmasında ya da insanın kendisini günlük hayatın inotantikliğinde kaybetmesinde oynadığı rol gözler önüne serilir. Heidegger'e göre dünyaya ilişkin ilk kavrayış ve anlayışımız duyduğumuz kaygıyı ve onunla bağlantılı olan duygu durumlarını yansıtmaktadır. Zira dünya doğa bilimlerinin onu betimlediği gibi bir dünya değildir. Bu noktada Heidegger düşüncesinin merkezine "kaygı" kavramını alır; çünkü kaygı egzistensiyaller (existentials) denilen Dasein'in (insan egzistansı) varlık tarzının niteliklerinin hepsini kapsayan, birbirine bağlayan ve bunlar arasında en önemli olanıdır. Bunun yanı sıra üzerinde durulan temel kavramların Heidegger ve Heidegger sonrası felsefe dünyası üzerinde bir etkisinin olup olmadığı konusuna bir açıklık getirilmeye çalışılır.

Anahtar Kelimeler: Dasein, Ruhdurumları, Anlama, Kaygı, Otantik ve İnotantik Varlık.